

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Vadim Morari,
reprezentat de avocatul Cristin Chiriac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim
Morari împotriva Cristinei Morari cu privire la desfacerea căsătoriei și
încasarea cheltuielilor de judecată, și

la cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Cristina
Morari împotriva lui Vadim Morari cu privire la stabilirea domiciliului
copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, a sumei și a cheltuielilor de
judecată,

împotriva încheierii din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-465/24
NR. PIGD 2-23103492-01-2r-19112024)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din
Codul de procedură civilă, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen
indicațiile instanței de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. O. Dvornic,
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, A. Cașcaval, D. Dulghieru

09 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 iulie 2023, Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cristinei Morari, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În cadrul ședinței de judecată din 04 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Cristina Morari, reprezentată de avocatul Elena Leanca a depus cerere de chemare în judecată reconvențională împotriva lui Vadim Morari, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori cu ea, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori a câte 5000 de lei pentru fiecare, 8000 de lei pentru achitarea secției de gimnastică ritmică la AO Clubul Sportiv Academia Sportului Anatoliei Pervaniuc și 1400 de lei pentru achitarea Școlii de calcul mental „Soroban”, frecventate de copilul minor Xxxxxx Xxxxxx, precum și a cheltuielilor de judecată (f.d.25-29)

3. Prin hotărârea din 10 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Morari împotriva Cristinei Morari privind desfacerea căsătoriei, încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Vadim Morari și Cristina Morari înregistrată la OSC sect. Rîșcani mun. Chișinău sub nr. 997 la data de 07 noiembrie 2015.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț la Instituția Publică Agenția Servicii Publice s-a încasat de la Vadim Morari și Cristina Morari în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 250 de lei.

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 zile de la rămânerea definitivă, se transmite la Instituția Publică Agenția Servicii Publice.

S-a încasat de la Cristina Morari în beneficiul lui Vadim Morari cheltuielile de judecată în mărime de 2040 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Morari împotriva Cristinei Morari s-a respins ca neîntemeiată.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională depusă de Cristina Morari împotriva lui Vadim Morari privind stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

S-a stabilit domiciliul copiilor minori XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX cu mama acestora, Cristina Morari.

S-a încasat de la Vadim Morari în beneficiul Cristinei Morari pensia de întreținere pentru copii minor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX în cuantum fix, în sumă de 3500 de lei lunar, pentru fiecare, începând cu data 04 aprilie 2024 (data adresării în judecată) până la atingerea majoratului de către copiii minori.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14 octombrie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea plății pensiei de întreținere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării. În rest, acțiunea reconvențională înaintată de Cristina Morari împotriva lui Vadim Morari s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Vadim Morari în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3269 de lei (f.d.48-49).

4.La 11 iunie 2024, Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 10 iunie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând modificarea hotărârii primei instanțe, prin casarea parțială a acesteia și emiterea unei noi hotărâri (f.d.51-53).

5.Prin încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac împotriva hotărârii din 10 iunie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantului Vadim Morari și reprezentantului acestuia, avocatului Cristin Chiriac despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel, originalul dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 2778,65 de lei și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri

S-a explicat apelantului că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită fără examinare (f.d.68-71).

6.La 07 octombrie 2024, Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac, a depus cerere de apel suplimentară, solicitând modificarea hotărârii din 10 iunie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin

încasarea din contul său în beneficiul Cristinei Morari a pensiei de întreținere pentru copiii minori în cuantum fix de 1771,05 lei/lunar pentru Xxxxxx Xxxxxx și de 1368,05 lei/lunar pentru Xxxxxx Xxxxxx și casarea parțială a hotărârii din 10 iunie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată reconvențională depusă de Cristina Morari în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori (f.d.74-76).

7.Prin încheierea din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac împotriva hotărârii din 10 iunie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău.

S-a remis în adresa apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.80-84).

8.La 28 octombrie 2024, Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată (f.d.87-89).

9.În susținerea cererii de recurs, recurentul cu trimitere la dispozițiile art.26 din Constituția Republicii Moldova, art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a invocat dezacordul cu încheierea din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, menționând că aceasta este eronată, deoarece la caz, nu este confirmată recepționarea de către el sau reprezentantul său a încheierii din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, instanța de apel i-a lezat dreptul de a reacționa independent, prin mijloace legitime și de a se apăra, neavând satisfacție efectivă din partea Curții de Apel Chișinău.

10.La 19 noiembrie 2024, în adresa Cristinei Morari, a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac.

11.Până la data stabilită pentru examinarea cererii de recurs depuse de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac, intimata nu a depus referință în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurent.

12.Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac s-a conformat dispozițiilor art.425 al Codului de procedură civilă și a declarat în termen recursul la 28 octombrie 2024, în condițiile în care copia încheierii din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău i-a fost expediată la

18 octombrie 2024, însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește (f.d.85).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 10 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.”

14. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

15. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

16. Art.75 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) În proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

(2) Procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagieri.

(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

17. Art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoreesc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

18. Art.105 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

„(5) Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.”

19. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

20. Art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.”

21. Art. 112 alin. (3) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

22. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

23. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

24. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților”.

25. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

26. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

27. Art. 365 alin. (1) lit. d) și alin.(4) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cererea de apel se indică:

d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;

(4) La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat, dacă apelul se impune cu taxă, și/sau a taxei de timbru.”

28. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbr, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

29. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).”

30. Art.428 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.”

31. Art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil:

„ (1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.

(3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar:

c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.”

32. Art. 48 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere:

„(1) Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, moment al expedierii documentului

electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional care nu este controlat de către semnatar sau creatorul sigiliului electronic ori de către intermediarul în circulația electronică a documentelor care expediază documentul electronic în numele semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic.

(2) Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, momentul recepționării documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional indicat de destinatar. În cazul în care destinatarul documentului electronic nu a indicat sistemul informațional respectiv, documentul electronic se consideră recepționat din momentul intrării acestuia în sistemul informațional al destinatarului, iar în cazul în care destinatarul nu dispune de un asemenea sistem – din momentul extragerii de către destinatar a documentului electronic din sistemul informațional prin care a fost transmis.”

MOTIVAREA INSTANȚE

33. Coroborând dispozițiile art. 427 lit. a), art. 364 alin. (1), art. 365 alin. (1) lit. d) și alin.(4), art. 368, art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă cu probele administrate la dosar, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia Curții de Apel Chișinău referitoare la faptul că apelantul nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, date prin încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău și respinge argumentele recurentului invocate în susținerea poziției sale ca neîntemeiate și pur declarative.

34. Or, din materialele cauzei rezultă că, pe parcursul examinării prezentei cauze în prima instanță și instanța de apel, Vadim Morari, a fost reprezentat de avocatul Cristin Chiriac în baza mandatului Seria MA nr.1832857 din 14 iulie 2023 (f.d.3).

35. La 11 iunie 2024, Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 10 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând modificarea hotărârii primei instanțe, prin casarea parțială a acesteia și emiterea unei noi hotărâri (f.d.51-53).

36. Prin încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac împotriva hotărârii din 10 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantului Vadim Morari și reprezentantului acestuia, avocatului Cristin Chiriac despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel, originalul dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 2778,65 de lei și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri

S-a explicat apelantului că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită fără examinare (f.d.68-71).

37. Încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu dispozițiile art.100 alin. (1) și art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă, la 25 septembrie 2024, a fost expediată de către instanța de apel, reprezentantului lui Vadim Morari, avocatului Cristin Chiriac, prin intermediul poștei electronice, la adresa de e-mail, indicată de acesta în mandatul avocațial enunțat, dar și de pe care a expediat cererea de apel nemotivată, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.73).

38. Astfel, prin prisma art.105 alin. (5) din Codul de procedură civilă, și având în vedere că la 25 septembrie 2024, reprezentantul lui Vadim Morari, avocatul Cristin Chiriac, a recepționat copia încheierii din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că apelantul a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel și indicațiile date de instanța de apel în încheierea nominalizată, însă într-un mod nejustificat, nu a întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a executa indicațiile date de instanța de apel, deși avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă ignorat de acesta și reprezentantul său.

39. Or, în sensul art.112 din Codul de procedură civilă în coroborare cu art. 45 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere și art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil, Vadim Morari, urma să prezinte cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat și de timbru, până la data de 02 octombrie 2024, inclusiv, deoarece încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată, prin intermediul poștei electronice la 25 septembrie 2024 de către reprezentantul său, avocatul Cristin Chiriac.

40. Aici, instanța de recurs menționează că confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza

returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

41. Prin urmare, în lipsa acestor mențiuni, de rând cu anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, se atestă faptul că reprezentantului apelantului, avocatului Cristin Chiriac i-a fost notificată încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin e-mail, la 25 septembrie 2024, iar această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art. 100 alin.(1) al Codului de procedură civilă în coroborare cu art. 45 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere și art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil.

42. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, iar apelantul Vadim Musteață și reprezentantul acestuia, avocatul Cristin Chiriac, fiind părți interesate în soluționarea prezentei cauze, urmau să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și anume, să se intereseze de soarta dosarului la intervale rezonabile de timp și să îndeplinească în termen indicațiile instanței de apel date prin încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău.

43. Or, în hotărârea *Gurzhyy versus Ucraina* (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești, care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

44. Curtea de Apel Chișinău a creat condițiile necesare prevăzute atât de legislația națională, cât și de cea internațională, asigurându-i lui Vadim Morari și reprezentantului acestuia, avocatului Cristin Chiriac posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale, care însă nu au dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale.

45. Aici, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterând notează că pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel Vadim Morari, a fost reprezentat de avocatul Cristin Chiriac, care este o persoană abilitată și calificată, jurist, dispune de licență de avocat și se prezumă că cunoaște prevederile legale referitoare la modul și termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii judecătorești, iar conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, trebuie să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie

juridică clienții săi, acțiuni însă omise de către acesta. De altfel, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

46. Astfel, Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac, din data notificării copiei încheierii din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, 25 septembrie 2024 și până la data limită pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat și de timbru, 02 octombrie 2024, a avut termen real și suficient de 7 zile, întru realizarea acțiunilor procesuale necesare în vederea apărării drepturilor și intereselor sale legitime.

47. Însă, Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac a depus la Curtea de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat și de timbru, abia la 07 octombrie 2024, cu omiterea termenului acordat, adică mult prea târziu.

48. Așadar, reiterând dispozițiile coroborate ale art. 10 alin. (1), (2), art.56 alin. (3) și art. 61 alin. (1), art. 110, 113 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Vadim Morari, precum și reprezentantul acestuia, avocatul Cristin Chiriac nu au depus diligența necesară în vederea executării în termenul acordat a încheierii din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău.

49. În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel corect și legal a restituit apelul declarat de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac.

50. Respectiv, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel, în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

51. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

52. Pornind de la cele menționate supra, coroborate cu probele administrate la dosar, instanța de recurs apreciază întemeiată poziția Curții de Apel Chișinău referitoare la faptul că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel date prin încheierea din 06 august 2024 a Curții de Apel Chișinău și prin urmare, corect a dispus restituirea cererii de apel depuse de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac.

53. Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac sunt declarative și neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea contestată, care face obiectul prezentului recurs.

54. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul depus de Vadim Morari, reprezentat de avocatul Cristin Chiriac.

Menține încheierea din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Morari împotriva Cristinei Morari cu privire la desfacerea căsătoriei și încasarea cheltuielilor de judecată, și la cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Cristina Morari împotriva lui Vadim Morari cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, a sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă